

Nr 600

av herrar Johansson i Växjö och Wirtén
om jakt på duvhök.

Rovfåglar och ugglor har under alla tider varit utsatta för förföljelser, detta gäller i såväl vårt land som världen i övrigt. Under generationer har man betraktat rovfåglar och ugglor som fiender, ja, rena utrotningskampanjer har ägt rum i flera länder. Skottpenningssystem har varit vitt utbredd och förekommer alltjämt. Utrotning har varit målet i många länder och tyvärr har det i flera fall uppnåtts. Rovfåglar har rönt stort intresse av världens konservatorer som alltid haft hugade spekulanter till sina varor. En bidragande orsak till decimeringen får väl också läggas på naturlandskapets förvandling till kulturlandskap, fastän några arter har väl också gynnats därav. Till detta skall ytterligare tilläggas att biociddöden under senare år varit förödande för nämnda fågelarter. Men trots att flera arter är på gränsen till utrotning, så kan man dock se en viss förhoppning i den inställning till rovfåglaorna som kunnat märkas under senare år. Både i vårt land och i flera andra länder i Europa har man infört skyddslagstiftningar för rovfåglar och ugglor. Vissa länder, t. ex. England, Schweiz och Holland, har redan fridlyst samtliga rovfåglar.

I Sverige har vi gått in för totalfredning av alla rovfåglar och ugglor utom beträffande duvhöken. Denna fågel är fortfarande utsatt för allmän jakt under viss tid. Således är det enligt 2 § jakttidskungörelsen (SFS 1973:406) allmän jakttid på duvhök december–februari (i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län september–november). Enligt 3 § nämnda kungörelse gäller dessutom allmän jakttid på bl. a. duvhök under hela året intill 200 meter från område för viltuppfödning, hönsgård eller därmed jämförlig anläggning i den mån jakten behövs för att hindra skada inom anläggningen.

Varför har då denna art undantagits från total fridlysning? Det har kanske inte varit någon direkt illvilja mot duvhöken som sådan, men som anledning har man anfört att duvhöken som bytesval tar bl. a. fältfågel och då främst fasanen. Man menar att fasanen är ett värdefullt tillskott till duvhökens kost, särskilt under vintertid. Uppfattningen är också att duvhöken till numerären är sådan att någon direkt åtgärd för att totalfreda den ej är påkallad. I vad gäller fasanen så är ju denna en fågelart som ej alltid förekommit i den svenska faunan utan är inplanterad. Det är väl riktigt att fasanen, för en hök, är mera lättfångat byte än t. ex. kråkfåglar. Detta gäller främst allt vintertid. För att få en ökad fasanstam har beundransvärda försök gjorts genom viltuppfödning för att kunna plantera ut fasankycklingar. Resultatet

av dessa åtgärder är högst varierande. Biotopens lämplighet för fasanen är i vårt land inte överallt den bästa. Men det skall också omnämnas att i södra Sverige och även i östra delarna av landet finns en relativt stark stam av fasan. Fasanen är ett vackert inslag i vår fauna och helt säkert också som jaktbyte intressant.

Men vi vill faktiskt återge vad länsstyrelsen i Östergötland anförde när den besvarade en skrivelse från Tåkerns fältstation, där stationen besvarat sig över den jakt som länsstyrelsen givit tillstånd till på platsen. Länsstyrelsen säger: "En inplanterad och främmande djurart som t. ex. fasanen skall inte vara skäl att tränga tillbaka en naturlig svensk art som duvhöken." Länsstyrelsen menade vidare, att fångst av duvhök inom det tänkta Tåkerns naturreservat borde begränsas och endast i undantagsfall tillåtas. Jakt på duvhök går ju ofta till så att man gillrar en fångstbur med t. ex. en levande duva som höken lockas till och där en utlösning i lådans konstruktion gör att när höken skall ta sig in till bytet en klaff slås ner och höken är fången och kan sedan avlivas. Själva förfaringssättet är ju inte heller så där "etiskt prydligt".

Arter som t. ex. kråka och kaja har ökat kraftigt under senare år. I detta sammanhang bör man komma ihåg att rovfåglarna, och kanske duvhöken särskilt, har sin stora betydelse som decimerande faktor för bl. a. kråkfåglar och även vitfågel (måsar m. fl.). Vi har fått en snedbalans som gör att kråkor och kajor inte längre har några naturliga fiender, utan människan får försöka decimera dessa arter genom att lägga ut gift, vilket har sina risker för andra djurarter.

Nu förekommer det ett forskningsprojekt som skall utreda duvhökens levnadsvanor och påverkan på viltet, då inte minst i vad gäller fasanens betydelse som fångstdjur. Men vi finner att speciella åtgärder beträffande duvhöksjakten bör vidtas redan nu. En första åtgärd bör vara att förbjuda den allmänna jakten. För vårt land, som i naturvårdsfrågor brukar ha en positiv inställning, bör det då vara ett anständighetskrav att när flera andra länder upphört med allmän jakt på rovfåglar vi också handlar därefter.

Enligt Svenska jägarförbundets statistik dödades för några år sedan ca 2 000 duvhökar per jaktår. Siffran torde numera vara ca 3 000 per år. Med denna avskjutning i förening med biocidförgiftning m. m. finns risk för att den svaga tillväxt av duvhökstammen som kunnat konstateras de senaste åren kommer att stagnera, och hot för utrotning kan föreligga. I den mån jakt måste bedrivas från skyddssynpunkt finns dock möjligheter till dispens enligt bestämmelserna i jaktstadgan.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen anholder om sådan ändring av 2 och 3 §§ jakttidskungörelsen (SFS 1973:406) att allmän jakttid ej skall gälla för duvhök.

Stockholm den 23 januari 1975

BERTIL JOHANSSON (c)

ROLF WIRTÉN (fp)

i Växjö